

v čast narodnemu heroju
Francu Pasterku-Lenartu
ter vsem padlim in pobitim
iz tega okoliša

**v nedeljo, 19. aprila 1998, ob 11. uri
na pokopališču v Železni Kapli.**

Sodelovali bodo kapelški prosvetarji.

Prizadeti v Posočju potrebujejo našo pomoč!

DVAINDVAJSET let po zadnjem rušilnem potresu je slovensko Posočje ponovno kraj naravne katastrofe: na velikonočno nedeljo, tik pred trinajsto uro, so močni potresni sunki, ki so bili zaznavni vse do Dunaja, Münchna in Milana, prebivalce doline Soče pahili v strah in obup. V 15 sekundah je bilo na stotine domov, večinom sad dela več rodov, porušenih ali hudo poškodovanih, velika škoda pa je nastala tudi na številnih sakralnih in upravnih objektih, en Bovčan pa je umrl za posledicami srčne kapi.

Epicenter potresa je bil v hribovju med občinama Bovec in Kobarid, samo nekaj sto metrov od gorske vasice Drežniške Ravni v krajevni skupnosti Drežnica, občina Kobarid. V tej vasi je po prvih pregledih vsaj tretjino hiš treba porušiti. Vaščani so po potresu našli prehodno zatočišče pri sorodnikih in znancih, razseljeni pa so celo do Nove Gorice in Ljubljane.

Na Bovškem so najhujše posledice v Lepeni in Koritnici, v kraju Bovec pa se je naravna sila najbolj znesla nad četrtima Mala vas in Ledina, kjer so uničene celo nove hiše, zidane po protipotresnih predpisih. V Bovcu bo treba porušiti otroški vrtec, policijsko postajo, krepko načeta pa sta tudi krajevna bolnica in občinsko poslopje. Potres pa je pustil

svoje sledove tudi v Bohinju, na Koroškem pa so potres najbolj čutili prav v občini Podkloster.

Takoj po razdejanju so slovenske oblasti ukrenile vse potrebne korake za pomoč prizadetim krajem in ljudem. Krajevni štabi, v katere so vključeni Civilna zaščita, Rdeči križ Slovenije, gasilci in pa upravne oblasti, skušajo ljudem kar se da olajšati gorje. Predsednik vlade Janez Drnovšek, pristojni minister Pavle Gantar

in drugi člani vlade so obiskali potresno področje in obljubili pomoč, v torek se je delegacija Koroške gospodarske zbornice na kraju samem pogovarjala o možnostih podpore.

Prav tako v torek, 14. aprila, je bila seja slovenske vlade, na kateri so med drugim sklenili sprejetje posebnega interventnega zakona za potresno območje, nadalje organizacijsko pomoč in denarno podporo v obliki nepovratnih sredstev in ugodnih dolgoročnih posojil.

OTROŠKI VRTCI

Zaostritev pred kongresom SP

Nekaj dni pred deželnim kongresom koroških socialdemokratov, ki bo v nedeljo v Beljaku, je v zadevi dvojezičnih otroških vrtcev zaznana zaostritev. Tako deželni socialdemokratski predsednik in namestnik deželnega glavarja Michael Ausserwinkler ter deželni referent Dieter Haller kakor tudi EL so zadnje dni odgovornost za ohlajitev drug drugemu skušali poriniti v čelvelj. Ausserwinkler je EL očital načrtno zaostranje klime in dejal, da se v Dobrli vasi z županom niti pogovarjati ni hotel. Haller pa je zahtevo po spremembi zakona o otroškem varstvu, po katerem zanj ne bi bile

več pristojne občine, ampak dežela, kratkoma odklonil in dejal, da občine same najbolj vedo, kaj je zanje najboljše. Potrebe po spremembi da on ne vidi. To so znaki, da je ostrejša struja v socialdemokratski stranki že pred deželnim kongresom dobila premoč.

EL je na očitke odgovorila s pripombo, da hoče Ausserwinkler očitno odvrniti pozornost od svoje odgovornosti kot pristojni deželni referent za otroške vrtce. Tajnik Enotne liste Rudi Vouk je opozoril na to, da je sosvet že pred leti soglasno podprl zakon o dvojezičnih vrtcih, ne da bi ga dežela osvojila in da so bili v vseh občinah dvojezični vrtci odklonjeni z odločilno podporo socialdemokratov.

Medtem pa je občinska odbornica EL Bekštanj Erika Wrolich o negativnem sklepu občinskega sveta v zvezi z ureditvijo dvojezičnih otroških skupine v enem od obeh občinskih vrtcih pismeno obvestila tudi Mednarodni olimpijski komite (MOK) v Lousannu. Wrolichova je s posebnim poudarkom na olimpijskih igrah leta 2006 naglasila pomen večjezične vzgoje za alpsko-jadransko regijo in njene dežele.

KATOLIŠKA NADVLADA

**»Heimat, fremde Heimat«
podrejena
katoliškim
praznikom**

V Posočju se je na velikonočno nedeljo zatresto. Preko 700 ljudi je ostalo brez strehe, okrog 100 hiš bo treba porušiti. Stiska ljudi je velika.

Stran 2

Poziv!

Zveza slovenskih organizacij,
Slovenska prosvetna zveza,
Zveza slovenskih žena,
Zveza koroških partizanov
in in prijateljev protifašističnega odpora
ter Slovenski vestnik

pozivajo na zbiralno akcijo za
prizadete
v Posočju.

Denarne prispevke lahko nakažete na Posojilnico-Bank Borovlje, BLZ 39102
kto. štev. 33032004
s pripisom »Pomoč Posočju«
Zbrani denar bomo predali neposredno najbolj prizadetim.

Izkažite vašo solidarnost!
Hvala!

ZVEZA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

obvešča, da bo

v soboto, 9. 5. 1998, s pričetkom ob 14. uri

izredni občni zbor

v hali 5 (Messezentrum, dvorana 1) vhod iz St. Ruprechter Straße

DNEVNI RED:

1. ugotovitev sklepčnosti in pozdrav častnih gostov
2. izvolitev zapisnikarja in dveh overiteljev
3. poročilo predsednika dr. Marjana Sturma
4. razprava o poročilu predsednika
5. poročilo predsednika nadzornega odbora dr. Lipija Ogris-Martiča
6. razrešnica staremu odboru
7. volitve
8. pozdravne besede gostov
9. predstavitev akcijskega programa za naslednje obdobje
10. sprejetje resolucij
11. slučajnosti in zaključek občnega zbora

Na osnovi predlogov včlanjenih organizacij bodo delegati in delegatke prejeli izkaznico, ki po pravilih ZSO niso prenosljive na druge osebe.

Na avstrijski radioteleviziji so sklenili, da bo polurna televizijska oddaja za manjšine in za tuje delavce, ki je na programu ob nedeljah v zgodnjem popoldnevu, črtana vsakokrat, kadar je ravno takrat kak katoliški praznik. Zvezna poslanka in govornica za manjšine pri Zelenih Terezija Stoisić je vložila oster protest pri ORF.

Tega črtanja ne moremo akceptirati, pravi Stoisićeva. To je neverjetno pomanjkanje senziбилnosti pri sestavljanju programa. ORF ne sme pozabiti, da je po zakonu dolžan oddajati tudi manjšinske programe, ki so v javnem interesu. Prav zato ima ORF poseben položaj med ponudniki programov; če pa si ORF ta svoj poseben položaj zaradi lastne ignorance sam izpodkopa, ga bo v bodoče težko zagovarjati, pravi Stoisićeva.

POTRES V POSOČJU

Ljudje med upanjem in obupom

Drežnica nad Kobaridom. Slikovita gorska vas, ki je tudi središče istoimenske krajevne skupnosti visoko nad Kobaridom. Nad ta na videz idilični kraj je na veliko noč prišlo razdejanje, obup in strah. Potres, ena najhujših šib božjih, je ljudi pahnjal na rob preživetja, jim na najbolj krut način dopovedal, da je narava močnejša od homo sapiensa, da smo v bistvu samo gostje na tej zemlji.

Tu zgoraj, za zaselkom Drežniške Ravni, približno dva kilometra od Drežnice, je bil epicenter velikonočnega potresa. Posledice so temu primerne: Od 48 hiš jih bo po prvih pregledih treba najmanj tretjino porušiti do tal, ostale pa so vse bolj ali manj hudo poškodovane. Od 150 vaščanov jih je ostalo samo deset, ki so vključeni v pospravljanje, prvo pomoč, priprave za obnovo in varovanje objektov. Ostali, otroci, ženske, starejši rod, pa so našli začasna zavetišča pri sorodnikih in znancih. Trenutno so raztrseni vse tja do Nove Gorice in Ljubljane. Kdor je mogel, je dobresedno na vrat na nos zapustil nesrečni kraj, da bi se oddahnil od šoka in razburjenja.

V torek, ko je Slovenski vestnik obiskal potresno področje, je v Drežnici, na Drežniških Ravneh in sploh na potresnem območju življenje že steklo tako, kot so ga omogočali pogoji. Vaški gasilci in gasilske brigade iz celotne Primorske skupaj s civilno zaščito, Rdečim križem Slovenije, občinami in policijo skrbijo, da se življenje postopoma normalizira. V vseh manjših in večjih vseh in središčih delujejo katastrofni štabi, ki odstranjujejo največje nevarnosti, kot so to poškodovani dimniki in majave stene, skrbijo za urejanje zasilnih bivališč in za dostavo bivanjskih kontejnerjev ter za potrebne infrastrukturne priključke; treba je razdeljevati prehrano in zdravila, ljudem je treba dostavljati pitno vodo, kar so prevzeli gasilci. Predvsem

pa štabi skrbijo, da so ceste prevozne in da komunikacijske vezi funkcionirajo.

Potres ni povzročil samo materialne škode na hišah in zasebni lastnini, temveč je razmaja tudi kritična geografska področja, tako da so zemeljski plazovi zasuli številne poti, poškodovani so bili vodovodi in pretrgane telefonske napeljave. Vas Lepena v Trenti je bila v torek še vedno težko dostopna, sploh pa je bilo na območjih občin Kobarid, Tolmin in Bovec zaradi nevarnosti padanja kamenja zaprtih več cest in poti.

Kot strel in eksplozija

Strah je vaščanom Drežniških Ravni še zmeraj zapisan v obrazu.

Robert Likar, 29-leten delavec, stoji v otroški sobi razdejane hiše. Pravi, da so jo po potresu v letu 1976 temeljito popravili. Na krstnico, torej v

soboto, je oče dveh otrok dokončno uredil otroško sobo, petnajst ur navrh pa je bila razdejana. »Kot strel in eksplozijo obenem smo doživeli prve sunke, potem pa se je pokadilo iz zidov, omet je padal na nas. V paniki sva z ženo pograbila otroke in se postavila pod podboj vrat. Družina je trenutno pri sorodnikih v Novi Gorici«. Likarjevo hišo bo treba podreti, prav tako pa tudi domačijo Andreja Skubina. Krožniki in pribor na jedilni mizi, skleda na štedilniku in ostali kuhinjski pripomočki kot neme priče pripovedujejo, da je bila štiričlanska družina pri kosilu, ko je

Podjanski ribiški klub poziva svoje člane in prijatelje, da pomagajo prizadetim po potresu v Posočju. Svoj denarni prispevek naj nakažejo na Posojilnico-Bank Podjuna v Dobri vasi – BLZ 39104, ktoštev. 204110417, geslo: Podjanski ribiški klub – pomoč žrtvam potresa v Soški dolini.

Hvala!

afriška plošča podrsala ob evropsko in tako sprožila potres. »Ven, to je bila naša prva misel, in že smo bili zunaj«, pravi Andrej in zamišljeno nekaj pospravlja. »Ne vem, kako bo šlo naprej, kajti zavarovalnice potresne škode ne poravnajo, ker

je to višja sila. Bomo pač spet morali pljuniti v roke in si postaviti nov dom. V to hišo, ki smo jo pred dobrim letom popolnoma renovirali, se ne bomo vselili, saj je podrtija.«

Najbolj pa je udarilo po sosednji hiši, kjer je podrlo zidove ter premaknilo temelje. V drugi, ki ni bila renovirana, pa je štedilnik prebil strop in skupaj z vso kuhinjsko opremo zgrmel v klet. Na ovinku se je del ceste pogreznil za petnajst centimetrov, sosednjemu skednju pa od nedelje naprej manjka del čelne stene, seno, slama in orodje je razmetano po travi.

Drežniške Ravni so najbolj prizadete. Politični predstavniki države so prebivalstvu obljubili pomoč, ki pa po navadi potrebuje malo dlje, da pride v namenjene kraje. Kod drugje v Posočju si tudi v Drežnici prizadevajo, da bi se ljudje čimprej vrnili domov, tokrat v zasilna bivališča, da bi krajevna osnovna šola spet odprla vrata in bi vasi spet zaživele. Potres je namreč strah pred odseljivanjem še poglobil, zato toliko truda in angažmaja, da bi se prebivalstvo vrnilo in ostalo na domači zemlji. Do sedaj to še vsi hočejo. Če pa bo opazili, da pomoč šepa, pa si bojo kaj zlahka premislili.

Podobne skrbi tarejo tudi Bovec in okolico. Na Bovškem je za podiranje določenih že 77 objektov, med njimi cela vrsta novih stanovanjskih hiš v četrti Mala vas. Te hiše je strlo kot nič, čeprav so grajene po protipotresnih predpisih. Že samo to kaže, kako močan je bil velikonočni sunek iz osrčja zemlje.

V Bovcu so zaradi množičnih poškodb poslopij uredili zasilna ležišča v hotelu Alp in apartmajih v Kaninski vasi, iz Ljubljane pa že dovažajo bivanjske kontejnerje in prikoliče. Vrtec, policijsko postajo, občinsko hišo, del bolnišnice pa bo treba na novo postaviti. Sila je precejšnja, mnogo ljudi je svoje imetje moralo odstaviti na polju, ker drugod ni kraja, v hišah pa zaradi možnega dokočnega sesutja tudi ne more

ostati. Da zmikavti in drugi temnačni pojavi ne bi prišli na svoj račun, je bila skupaj z domačini urejena varnostna služba, ki stalno patrolira skozi prizadete vasi in varuje imetje ljudi. Do sedaj, tako pravi podpredsednik občinskega sveta Rupnik, ni bilo nobenih pritožb ali tozadevnih pripetljajev. Po zadnjih izvidih voda ni več onesnažena.

Ljudi pa je strah ponovnih in močnejših sunkov, kajti z vsakim udarcem se večajo razpoke v zidovju in raste možnost, da se bojo hiše dokončno sesule. Dokler stojijo, ima še vsak upanje, da se bo poslopje dalo nekako popraviti.

Silovitost potresa dokazuje tudi velika rjava lisa v skalovju nad vasjo: tam je potres odkrušil ogromen plaz kamenja, ki na srečo ni prišel do vasi. A nihče ne ve, kaj bo drugič, in kdaj bo ta drugič?

Gospod dr. Pavle Gantar
Minister za okolje in prostor

Dunajska 18
1000 Ljubljana, 14. 4. 1998

Spoštovani gospod minister!

Zelo nas je prizadelo, ko smo čutili potres, še hujše pa vest, da je ponovno prizadel kraje in ljudi, ki so že do sedaj živeli težko življenje. Tudi mi nekdanji borci smo imeli težko življenje, zato s temi ljudmi še posebno sočustvujemo.

Nikakor pa ne moremo dojeti, zakaj je avstrijski radio večkrat poročal, da slovenske oblasti niso pripravljene sprejeti tuje pomoči. Mislili smo, da je vaša oblast jezna na koroške Slovence in Avstrijce, vendar sem danes osebno čul po vašem radiu, da tudi od Italijanov ne sprejemate pomoči.

Če primerjate, koliko smo darovali za Bosno, potem prosim dovolite, da pomagamo tudi slovenskim krajem, kjer gorja ni povzročil nihče drug kakor narava sama.

S spoštovanjem!

Inž. Peter Kuchar,
predsednik Zveze koroških
partizanov in prijateljev
protifašističnega odpora

Urejata
Mirko Messner
in Joži Wutte**POZOR!**

Pri krajevnih sestankih, ki so se organizirali za razpravo o izrednem občnem zboru Zveze slovenskih organizacij, se je ponekod delilo tudi formularje za individualen pristop Zvezi slovenskih organizacij; na osnovi že izpolnjenih in oddanih pristopnih izjav je upravni odbor že sprejel lepo število novih članov; ti imajo kajpada tudi možnost in pravico, da prejmejo ustrezno vstopnico in se z njo udeležijo izrednega občnega zbora 9. maja tudi v primeru, da niso delegati ene izmed včlanjenih organizacij.

Še lepše število pristopnih izjav pa slej ko prej kroži po naši koroški domovini; zato izvršni odbor ZSO vse tiste, ki imajo namen pristopiti

**ZADEVA:
OSEBNO
ČLANSTVO**

kot individualen član Zvezi slovenskih organizacij, ki pa pristopne izjave še niso oddali, opozarja, naj to nemudoma storijo. Individualno članstvo postane veljavno šele potem, ko ga je upravni odbor ZSO registriral in ga ni zavrnil. Šele na osnovi take registracije lahko novi član prejme – če to želi in če ni delegiran/a od ene izmed včlanjenih organizacij vstopnico za občni zbor.

Zadnja priložnost za registracijo novih pristopnih izjav pred letošnjim izrednim občnim zborom je sreda, 6. maj 1998. Pristopne izjave, ki do tega dne ne bodo dospele na celovški naslov ZSO (Tarviser Straže 16), se bodo upoštevale šele na seji novega upravnega odbora, ki ga bo izvolil izredni občni zbor 9. maja 1998.

POZOR!

Za kaj se bo zavzemala ZSO

Prvi krog razprave zaključujemo z delno objavo osnutka za težiščni akcijski program ZSO, ki bo predložen izrednemu občnemu zboru 9. maja. Delno zato, ker tokrat iz prostorskih razlogov objavljamo samo 1. del – tematski krog izobraževanja. 2. del – o medijih – bomo objavili v naslednji številki.

Delovna težišča ZSO za naslednje poslovno obdobje

Osnutek za izredni občni zbor 9. maja 1998

Z ozirom na položaj slovenščine na Koroškem, na uveljavljanje manjšinskih pravic, zagotovljenih v členu 7 Avstrijske državne pogodbe ter konkretiziranih v Spomenici avstrijskih narodnih skupin, z ozirom na pomen, ki ga ima dvo- in večjezičnost za razvoj regije in pospešene evropske integracije, pojmuje Zveza slovenskih organizacij kot prioriteto svojega delovanja v naslednjem poslovnem obdobju na tehle področjih:

1) Izobraževanje**a) Predšolska vzgoja**

Čedalje več otrok prihaja v prvi razred ljudske šole z zelo različnim znanjem slovenščine, in čedalje več je takih, ki nimajo nobenega predznanja. V tem se zrcali na eni strani pozitiven razvoj glede sprejemanja slovenskega jezika v širši javnosti, saj vedno več nemško govorečih spoznava, da je znanje jezika lahko samo koristi. Na drugi strani pa je obenem izraz nezadovoljive izobrazbene infrastrukture na predšolskem področju, ki na dolgi rok lahko resno ogroža uspešnost dvojezičnega pouka na obveznih šolah.

Zato je neobhodno potrebna ureditev dvojezične predšolske vzgoje (otroških vrtcev) na celotnem območju dvojezičnega šolstva. V njih je mogoče pripraviti na pouk tudi otroke brez znanja slovenščine. Obenem pa je potrebno seveda tudi ustrezno podpiranje in usposabljanje vzgojiteljic v takih dvo ali večjezičnih vrtcih.

KONKRETNO:

- ZSO zahteva deželni zakon o dvojezičnem varstvu otrok, ki se zgleduje po zahtevi Spomenice avstrijskih narodnih skupnosti in ki naj obvezuje vse občine na območju dvojezičnega šolstva, da ustanovijo javne dvojezične otroške vrtce. Izobrazbene vrednote kot je dvo in večjezičnost ni mogoče prepuščati strankarsko-političnim igram in izigravanjem.
- ZSO nudi pomoč vsem krajevnim iniciativam, ki se zavzemajo za ustanovitev dvojezičnega vrtca.
- Kjer take iniciative še ni, bo ZSO pomagala, da do nje pride.
- Prva skrb velja ustanovitvi javnega dvojezičnega vrtca. Kjer pa to ni mogoče – bodisi, da občinskega vrtca sploh ni, bodisi, da je dvojezičnost postala žrtev strankarskih spletk – bo ZSO podpirala iniciative za ustanovitev pri-

vatnega dvojezičnega vrtca kot prehodne rešitve.

- Pri tem ZSO nudi oz. njene včlanjene strokovne organizacije nudijo pomoč krajevnim iniciativam – v pogovorih z občinskimi in deželnimi oblastmi, – v gremijskem odločanju (sosvet), – pri reševanju infrastrukturnih težav, – s strokovnimi nasveti, – pri iskanju finančnih podpor v primeru privatnega vrtca.
- V sodelovanju s strokovnjaki se ZSO zavzema za moderen in atraktiven pedagoški koncept za dvojezične vrtce.

**b) Dviganje kakovosti
dvojezičnega pouka
v obveznem šolstvu**

Dvo in večjezičen pouk pomeni v današnjem času velik izziv predvsem za učiteljice in učitelje, ki pripravljajo otroke na poklicno življenje v času vse močnejše evropske integracije. Prav ta daje učenju jezikov še dodatno pomembnost. Pri tem pa se morajo dvojezični učitelji znajti

mora nadaljevati tudi po koncu šolanja.

KONKRETNO:

- ZSO se zavzema v sodelovanju s strokovnjaki in strokovnimi združenji za stalno izboljšanje koncepta dvojezičnega šolstva in njegovo prilagajanje družbenim danostim.
- ZSO zahteva razširitev dvojezičnega pouka na četrti razred ljudske šole, tudi v tem primeru mora stati v ospredju kakovost pouka.
- ZSO se trudi dobiti mesto svetovalca v komisiji, ki bo po nalogu koroškega deželne sveta evaluirala dvojezično šolstvo. Cilj tega je, da se prepreči politizacija šolstva in se odloča po strokovnih kriterijih.

c) Strokovno šolstvo

Na podeželju se šolanje v slovenščini in tudi učenje slovenskega jezika navadno preneha s štirinajstimi leti otrok, ko pač

v situaciji, ko je jezikovno znanje otrok zelo različno in ni več mogoče izhajati iz tega, da otroci prinesejo osnovno znanje slovenščine že od doma. Zato je toliko važnejša dobra usposobitev učiteljev – tako jezikovna kot tudi pedagoška –, ki se

dokončajo glavno šolo. Vse poklicne in druge strokovne šole so izključno nemške. Posledice tega so, da ima podeželska mladina velike težave pri izražanju v slovenščini, pa tudi slovenski jezik kot kulturna dobrina gre popolnoma v iz-

gubo. Zato bi morali preučiti možnosti dvojezičnega šolstva ali vsaj pouka slovenščine tudi v poklicnih in kmetijskih šolah.

KONKRETNO:

- ZSO se zavzema za to, da bodo vse poklicne in strokovne šole na dvojezičnem območju nudile slovenski jezik vsaj kot prosti ali izbirni predmet.
- ZSO zahteva ustanovitev javne dvojezične kmetijske šole in bo to svojo zahtevo povezala z načrtovano novelizacijo zakona o kmetijskem šolanju.
- Svojo zahtevo bo ZSO takoj po občnem zboru podkrepila z evalvacijo interesa med kmečko mladino na južnem Koroškem in bo na tej osnovi izdelala konkreten koncept za ustanovitev oziroma bo podprla izdelavo takega koncepta.

č) Univerza

Na treh avstrijskih univerzah (Dunaj, Gradec, Celovec) obstaja možnost študija slovenščine. Vendar na nobeni univerzi do danes kljub ustreznim zakonskim pogojem ni bila ustanovljena lastna stolica za slovenski jezik in literaturo. Tako je slovenščina edini slovanski jezik, ki ima na teh univerzah sicer status samostojne študijske smeri, nima pa niti enega znanstveno kvalificiranega delovnega mesta. Zato je bila vseskozi in je še danes odvisna od profesorjev drugih slovanskih jezikov (v glavnem srbohrvaščine).

Zlasti na Dunaju obstaja skupina znanstvenih delavcev in študentov, ki se že leta trudijo za izboljšanje položaja slovenščine na dunajski univerzi. Ta prizadevanja Zveza slovenskih organizacij popolnoma podpira.

KONKRETNO:

- ZSO se v pogovorih z avstrijskimi in slovenskimi oblastmi zavzema za to, da bo univerzitetna stolica za slovenščino predmet bilateralne kulturne pogodbe med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo.
- V sosvetu, ki je согласно podprl prizadevanja dunajske iniciative, skrbi ZSO za to, da bo ta zahteva ustrezno upoštevana v sklopu uvajanja novega univerzitetnega zakona.
- ZSO se trudi prepričati predstavnike Republike Slovenije, da je študij slovenščine na avstrijskih univerzah tudi v njenem interesu, saj je Slovenija edina sosednja država, ki študija svojega jezika v Avstriji nima še zado- voljivo urejenega.

(dalje prihodnjič)

POMLAD leta 1942 je le počasi, a vztrajno prihajala v deželo. Nikakor si nisem mislila, da nam bo prinesla toliko gorja, žalosti in nesreče. Kot petnajstletna si nisem mogla predstavljati, da nas bomo prav v njenem drugem mesecu pregnali s svojega rodnega doma in nas skupaj s številnimi drugimi slovenskimi družinami odvedli v pregnanstvo.

Namesto radosti in pomladnega pričakovanja sta se v moje srce naselila strah in skrb. Slišala sem, da hitlerjanci zapirajo naše ljudi in jih odganjajo v neznano. Te novice so me zelo vznemirjale.

Tisto dopoldne sem hodila sem pa tja pred hišo in gledala na cesto, kjer so vozili avtomobili, v strahu, da bo kateri od njih zavil proti naši vasi. Stopila sem v bližnji vrt in tudi med obrezovanjem bezgovega grma pogledovala proti cesti.

Kar naenkrat pa so pred vrtno ograjo kot pošasti stali trije esesovski vojaki z bajoneti na puškah. Eden od njih me je vprašal, ali so prišli prav in ali tu stanujejo Anton Lombar, Eliza Lombar, Emilija Lombar in Rozalija Štefic. Ko je esesovec prebral ta imena, sem okamenela in nisem mogla doumeti, da se zla slutnja že uresničuje, da so že prišli po nas. Iz sebe nisem mogla spraviti besede, le kazala sem jim, naj gredo naprej. Esesovci so videli mojo zmedenost in eden je iz žepa potegnil list z našimi imeni, ki jih je prej naštel. Osorno je dejal, da nas bodo izselili in da imamo samo eno uro časa, da zberemo najnujnejše stvari in se pripravimo na odhod. S hudo muko sem izdala: »Tukaj smo.« Nato je eden izmed njih vprašal, kje je oče.

Povedala sem mu, da ga ni doma in da dela v gozdu. Hotel je vedeti, kako daleč je to. Oče je tedaj delal v vogrških gozdovih, do koder je bilo od nas pol ure s kolesom. Esesovec mi je ukazal, da moram ponj in da se morava oba takoj vrniti.

Vsa obupana sem se podala k Lipejevim in jih prosila, naj mi posodijo kolo. Vožnja iz Čirkovč do Vogrč je bila strašna. Pritiskala sem na pedala in gnala kolo, kolikor sem imela moči. V Vogrčah pri Komanu sem ga sunila v stran in se brž peš zagnala proti Vogrški gori. Med tekom sem poslušala, kje padajo drevesa in kje poje ročna žaga. Ko sem to odkrila, sem stekla v smer, kjer je oče delal skupaj s Čirkovim Pavljem in zavpila: »Ata, ata, ata ...« Več nisem mogla izdati iz sebe. Preveč sem bila prestrašena in zasopla. Bruhnila sem v jok, se naslonila na drevo in ob njem zlezla na tla kot kup nesreče.

Ko je oče videl, kaj se dogaja z mano, je ves zaskrbljen prihitel do mene in me vprašal: »Kaj se je zgodilo?« Jaz pa nisem mogla iz sebe iztisniti niti besede. »Ali je z mamo kaj narobe?« Odkimala sem. »Je krava poginila?« »Ne,« sem dahnila. »Kaj pa se je potem zgodilo?« je silil vame. Medtem je

prišel k nama že tudi Čirkov Pavelj in vprašal očeta, kaj se je vendar zgodilo. Polagoma sem toliko prišla k sebi, da sem ihtela izdala: »Ata, prišli so po nas! Izselili, pregnali nas bodo!« Oče je nekako pomirjevalno rekel: »A tako!« in »Ne deri se!« in me skušal vsaj malo potolažiti. Obrnil se je k Pavlju in mu mirno rekel: »Pavlj, jaz moram zdaj oditi, srečno!« Pavlj pa mu je odvrnil: »Bog daj, Toni!« in se zjokal. Vse tri nas je prevzel jok. Potem sva šla z očetom s solzami v očeh

Ko sva z očetom stopila v kuhinjo, so v njej sedeli trije moški, in sicer: Josef Logar, pd. Lucjak kot Ortsbauernführer, Peter Raschl iz Pliberka, občinski tajnik in hkrati funkcionar v Hitlerjevi diktaturi, in pliberški župan Josef Neuhuber. Vsi trije so bili odločilni za izseljevanje in zato kot zastopniki nacistične oblasti pri njem prisotni. Oče je Logarju zabrusil: »Si zdaj opravil svoje?« Zdaj ti bo laže pri srcu.« Ta pa je hinavsko odvrnil: »Ich bin nicht schuld, ich bin nicht

nje vsipala po hrbtu, da je bil ves bel. Mama je dala v torbo nekaj jajc, ki pa so se ji med potjo razbila in se ji razlila po krilu.

To je bilo 14. aprila leta 1942. Ta dan mi je vse življenje ostal v spominu kot bi se zgodilo včeraj. Obupani in objokani smo pogledovali proti domu, se poslavljali od njega in vstopili v tisti usodni črni avto. Ko je zabrnal motor in nas odpeljal na trnovo pot pregnanstva, smo bili v njem še sami. Z nami so sedeli esesovci. Po krajši vožnji smo se ustavili pri Milaču, pd.

za domom. Vavtijeji so morali hitro vstopiti, tudi bolno mater so potisnili v črni avto, in motor je spet zabrnal. Več nas je bilo, večja je bila naša beda, večji naš obup.

Od Rut so nas peljali naravnost v Žrelec, kjer je bilo glavno zbirališče za pregnance iz vse Koroške. Tam je bilo že več družin, ki jih je doletela ista usoda. V lesenih barakah so nam postlali z otepom slame. Za večerjo so nam dali neko čorbo, katere pa zaradi prestane žalosti in negotovosti nismo mogli jesti. Tudi spati nismo mogli, ker smo bili vsi prestrašeni.

Črni avti pa so dovažali vedno nove in nove sotrpine. Drugi dan nas je bilo že vse polno in pogled na družine je bil grozoten. Na ljudeh je bilo videti, da jih teži mora. Nekateri so kar tavalili sem in tja po taborišču. Povsod je bilo slišati jok, posebno pa so na ves glas kričali otroci. Oholi esesovski stražarji pa so se nam le cinično posmehovali. Naš položaj je bil strahotno žalosten.

Proti večeru drugega dne so nam ukazali, da se moramo pripraviti za pot. Slišati je bilo kletve, jok, molitev, tarnanje in kreganje. Vse to je ustvarjalo še bolj moreče vzdušje. Razvrstili so nas v dolgo kolono, ki je ob kričečem priganjanju stražarjev krenila proti celovškemu kolodvoru. Tam so nas nagnali v vagone in nas močno zastražili. Že se je stemnilo, ko se je vlak z živim tovorom pregnanih koroških slovenskih družin začel pomikati proti neznani tujini. V mislih so nas spremljale podobe naših domov, naših v pomladi cvetočih vasi, napol obdelanih polj in zelenečih gozdov. Vsak zase se je spraševal: – Se bomo še kdaj vrnili v rodni kraj? In le redki so bili prepričani in odločni: – Vrnili se bomo, nazivem ne bo večer!

Od Celovca smo se vozili vso noč in več kot pol naslednjega dne. Vmes je bilo nekaj krajših postankov. Vlak se je ustavil v kraju Wassertrüdingen, na izstopni postaji za skoraj dve uri oddaljeno taborišče Hesselberg na t. i. gori Frankov. Poleg mnogih drugih družin so tam iz našega kraja morali izstopiti Krautovi z Bistrice, Jelenovi, pd. Voltanovi iz Libuče in še mnogi drugi. Slovo je bilo boleče, saj je nekajednevno skupno trpljenje že skovalo prijateljstvo, a vlak s preostalimi izseljenci je krenil dalje.

Že v mraku smo se ustavili na postaji Markt Pibart na Bavarskem. Tam so nas vse nagnali iz vlaka. Čakali so nas kamioni in nas zapeljali v štiri kilometre oddaljen Scheinfeld. Mlajši in sploh vsi, ki smo mogli hoditi, smo morali s kamionov in pot nadaljevati peš. Po nekako treh kilometrih hoje navkreber, po poti, ki ni bila boljša od naših kolovozov, smo prispeli do samostana Schwarzenberg, do končne postaje, taborišča, določenega za naše bivanje.

Spomin na leta pregnanstva

Kljub obupnemu stanju, pa so slovenski izseljenci tudi v taboriščih, kolikor so le mogli, nadaljevali s kulturnim in prosvetnim delom. Na sliki: slovenski zbor v taborišču Hesselberg

Foto: Archiv

Dokler bo slovenski rod živel na zemlji tod, ne bo pozabil na največjo krivico, ki se mu je zgodila v času hitlerije leta 1942. Raznarodovalna politika nemških nacionalcev je tedaj dobila novega zaleta, da bi izbrisala dvonarodnostni in dvojezični značaj južne Koroške. Po dolgoletnih pripravah je bilo 14. aprila leta 1942 dokončna razrešitev »koroškega« vprašanja zrela za uresničitev. Začelo se je izseljevanje.

Anton Lombar iz Čirkovč ni bil kak t. i. nacionalni Slovenec. Ljubil je svojo zemljo in svojo družino, govoril je slovensko in dolgo let je prosjačil za svoje pravice, ker je v bojih za Avstrijo v prvi svetovni vojni izgubil nogo. No, pa so se ga skupaj z njegovo družino hoteli znebiti. Vse tri so izselili.

Spomine iz tistega časa je napisala njegova hčerka, lani umrla Milka Kolenik.

in z bolečino v srcih po vogrških gozdovih zadnje skupno pot v svobodi proti domu.

Preden sva prišla domov, je že skoraj potekla tista skopo odmerjena ura za pripravo na odhod. Esesovci so po mojem odhodu tudi mami povedali, naj se pripravi na izselitev. Vsa obupana in zmedena je brezglavo tekala sem in tja in skušala zbrati najnujnejše za popotnico. V tem obupnem stanju pa se ni najboljše znašla. Med esesovci pa je bil tudi nek Dunajčan, ki je imel v sebi še trohico človečnosti, in ta je mami pri izbiri najnujnejšega pomagal. Svetoval ji je, naj vzame še to in ono, ter jo ob tem tolažil, naj ne joče, saj da se bo spet vrnila.

Ura je bila hitro mimo in leseni zaboji so bili pripravljeni.

schuld.« (Jaz nisem kriv.) Oče je sedel za mizo in prisotnim esesovcem rekel: »Ustrelite nas vse tri! Jaz ne grem nikamor!«. Eden od esesovcev pa mu je odvrnil: »Nismo vas prišli postreliti, ampak da vas izselimo!« Ko je oče ugovarjal, da je sedemdesetodstotni invalid, da je dal nogo za Avstrijo, zdaj pa mora še od doma, ga je esesovec hladno zavrnil: »Es gibt kein Österreich mehr!« (Avstrije ni več!)

Na travniku pred hišo nas je že čakal črn avto, ki sem se ga tako bala. Obupani in zbegani smo vstopili vanj. Vsak od nas je nesel, kar mu je prišlo pod roko in za kar je mislil, da mu bo prišlo najbolj prav. Oče je imel nahrbtnik, v njem pa vrečo moke, ki pa se mu je zaradi luk-

pretarju na Blatu. Vstopiti so morali Pretnarjev oče, mati, hčerki Micka in Rotija ter mladoletni sin Janez. Prizor je bil boleč. Vsi so jokali, še posebej pa mali Janez, ki ga je najbolj skrbelo, kdo bo krmil njegove mlade zajce. Oče Milač pa ga je nekako tolažil, da ima tudi on poln hlev živine, za katero ne ve, kdo bo skrbel zanjo.

Črni avto je s povečanim številom pregnancev peljal proti Rutam pri Rinkolah in se ustavil ob cesti. Do tja so esesovci peš privedli Vavtijevo družino. Ob cesti je čakala s culami in pogled nanjo je bil obupno žalosten. Poleg očeta in številnih majhnih otrok – bilo jih je sedem ali osem – je na tleh na nosilih ležala bolna mati. Vsi so jokali in zdihovali

TATJANI ANGERER KOROŠKA NAGRADA

Nova mladinska knjiga v dveh jezikih

PROTI koncu preteklega leta je prof. Tatjana Angerer izdala zanimivo mladinsko knjigo pri Mohorjevi založbi v Ljubljani z naslovom »Pripovedka za rojstno noč«, v Celovcu pa pred tednom dni isto knjigo v nemščini z naslovom »Mondkinder und ihr Zelt«. Zanj je prejela Koroško nagrado za mladinsko knjigo 1996. Ilustrirala jo je njena hči Marjeta, modistka v Celovcu, pesem o rojstni noči pa je v knjigo prispevala Lenčka Kupper.

Sedmero otrok je, igrajo se na travniku in se »pravhajo«. Vsakrteri pove, kdaj ima rojstni dan, edino Katarina se obotavlja, končno pa le pride z besedo na dan, češ da nima rojstnega dneva, pač pa rojstno noč. Le-ta pa ima svojo posebno moč, tako se zgodba kar koj zaplete, še posebno, ker jih nepričakovana ploha zmoči do kože. »Škoda, da nimamo strehe nad

glavo!« pravi prvi, »Šotor bi morali imeti«, drugi, »Nimamo hodnega platna«, »Morali bi se jati lan«, četrta – in tako naprej. Pomagajo jim črvi zrahljati

Avtorica Tatjana Angerer Foto: Archiv

zemljo, ptiči jo od zgoraj pognojijo ... In v sedmih delovnih postopkih jim zraste lastnoročno izdelan šotor sredi travnika. Pisateljica nas nevsiljivo, neučiteljsko zapelje v lepe starosvetnosti – za ta del žal minulih

– časov, ko smo kmečki kljub uboštvi nosili zdrave prtene hlače in pogrinjali mize z domačim prtom, s pisanimi veznimi vzorci.

Zgodba nam z literarnimi sredstvi, v nepreobloženem, lucidnem stilu posreduje nastajanje platna – od setve lanu do barvanja prta. To je zanimiv dragocen prikaz materialne kulture naših prednikov, zanimiv tako za odrasle kakor za šolarje vseh stopenj. Takšno branje je kakor naročeno za naše dni, ko prebujeni potrošniki – naveličani najlona in polivinila – že spet stikajo za naravnimi domačimi tkaninami.

Učitelji biologije na naših šolah bi morali to – v lepi slovenščini in nemščini napisano – delo uporabljati kot obvezno učno knjigo, saj je izredno posrečen primer poučno-leposlovnega branja.

Janko Messner

NA RADIŠAH

Baklada po starem običaju

KAR je drugod kot izkraz veselja nad vstanim Kristusom kresovanje, je na Radišah baklada: to je običaj iz metrskih sušic in smoljevcev pripravljenih bakl, ki jih po velikonočnem vstajenskem obredu prižgejo in nosijo po poljih, da bi bila dobra letina in ne bi bilo toče ali suše. Na koncu jih položijo na že pripravljen kres zunaj vasi, ki potem zgori v veličastnem siju ognja. Pri tem fantje najprej prepevajo velikonočne pesmi, za njimi pa se zvrsti cela pesmarica slovenskih narodnih in umetnih pesmi.

Na Radišah so letos z vremenom imeli še kar srečo. Sicer je vseskozi po malem kapljalo, kar pa vašcanov ni užugalo in so se v kar lepem številu udeležili baklade. V prejšnjih časih so v vsaki radiški vasi poznali ta običaj, a socialne in druge spremembe so terjale svoj davek, da je zašel skoraj v pozabo. Pred leti pa se je SPD »Radiše« hvalevredno odločilo, da bo običaj sprejelo v svojo skrb in delovni krog. Odtlej na Radišah spet živi, pa najsi so sončne ali deževne, jutranje ali velikonočne »ure«.

JUBILEJ SLOVENSKE LEPOPICE

180 let Postojnske jame

Te dni v Postojni praznujejo 180-letnico svoje svetovno znane Postojnske jame. Leta 1818 je bilo odkritje skorajda slučajno, spodbudil pa ga je obisk avstrijskega cesarja Franza I., ki je skozi Postojno s svojim spremstvom potoval v takratno avstrijsko Dalmacijo. Postojnčani so mu hoteli pripraviti veličasten sprejem, zato so pripravljali razsvetljavo tedanje vhodne jame. Ko so položili lestev čez reko Pivko, ki je izdolbila strugo skozi jama, in je eden od članov skupine Luka Čeč po njej prešel na drugo stran, je za daljši čas izginil. Odšel je raziskovati drugo stran Pivke. Njegovi tovariši so bili že v skrbeh zanj, potem pa se je pojavil na vzpetini

in ves vzhičen zaklical: »Tam zadaj je paradiž«. S tem je bila odkrita prava Postojnska jama,

ki danes obsega okrog 20 kilometrov podzemskih prehodov in dvoran. Leta 1819 je o njej pisal že tudi J. V. Valvasor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske.

Ogledovalcev je bilo odtlej vedno več. Leto po odkritju si jih je v spominsko knjigo vpisalo »kar 19«, doslej pa jih je bilo že preko 27 milijonov. Postojnska jama je bila prva osvetljena jama na svetu. Pomembno in tudi nekoliko žalostno vlogo pa je imela v času druge svetovne vojne. V njej so imeli nemški okupatorji skladišče benzina. V noči od 22. na 23. april 1944 pa so partizani skozi skriven vhod prodrli do njega in ga zažgali. Zaradi dima se tisti del jame zdaj imenuje Črna jama.

SLOVENJ GRADEC

Zbornik o Wolfovem simpoziju

Zatišje o znamenitem skladatelju Hudo Wolfu v slovenskem tisku zadnjih nekaj let je le posledica premajhnega odziva na sprotne dogajanje v njegovem rojstnem mestu Slovenjem Gradcu. Že od znamenitih slovensko-avstrijskih prireditelj v tem kraju leta 1990 ob Wolfovi 130-letnici rojstva tu namreč deluje Društvo Huga Wolfa, ki je le eno v verigi podobnih društev po svetu. Pri tem se tvorno povezuje z najstarejšim dunajskim (in mednarodnim) Wolfovim društvom, ki ga že lepo število let vodi Leopold Spitzer, profesor na dunajski glasbeni akademiji. Kot urednik Wolfovih zbranih del je prof. Spitzer, sicer dober prijatelj in pogost obiskovalec Slovenjega Gradca, med najzaslužnejšimi strokovnjaki za spodbujanje in vrednotenje veličastne Wolfove glasbene ustvarjalnosti.

Slavnostno Wolfovo leto 1990 je spodbudilo zavzeto in trajnejše delovanje mestnega (in v Sloveniji edinega) Wolfovega društva, ki vsako leto poskrbi vsaj za eno širše odmevno prireditev. Tik pred koncem leta 1997 je takšna bila izid po obsegu sicer skromnega, leto dni starejšemu mednarodnemu strokovnemu srečanju slovenskih in tujih glasboslovcev o življenju in delu najznamenitejšega Slovenjegradačanca namenjenega zbornika. Če je že torej knjižica »Mednarodni simpozij o skladatelju Hugu Wolfu« z vsega 56 stranmi komaj opazna, pa je po vsebinskem bogastvu toliko pomembnejša, saj omogoča vpogled v celotno dosedanje slovensko volfoslovje, obenem pa še v tri dragocene prispevke iz najnovejše Wolfove evropske zakladnice.

Slovenski delež so s krajšim uvodnikom prispevali glavni prireditelj Branko Čepin, zdajšnji ravnatelj slovenjegraške glasbene šole in predsednik Wolfovega društva, dr. Manica Špendalova s prispevkom »Hugo Wolf v naši kulturni zavesti po letu 1990« z naslonitvijo na domače vrednotenje Huga Wolfa v zapisu Slovenjegradačanke Ljube Prennerjeve ob ponovnem in tokrat prvem slovenskem odkritju Wolfove spominske plošče na pročelju njegove rojstne hiše. Zanimiv je njen izsledok, da je trinajstletni gimnazijec Hugo prve korake v glasbeno ustvarjalnost naredil prav na začetku dveh mariborskih šolskih let 1873–1875. Vsekakor pa ima toliko večjo težo njena nova vez med Wolfovo glasbo in glasbo nekaterih slovenskih skladateljev.

Pri vrednotenju sicer zelo počasnega uveljavljanja Wolfove glasbe med Slovenci se ji s člankom »Sprejem Wolfovih del na Slovenskem« pridružuje dr. Primož Kuret, ki najprej prikaže kar številne že modne Wolfove koncerte v Ljubljani

in Celju v prvem desetletju tega stoletja, ko so se nad njim navduševali številni nemški občudovalci. Glavno misel nekako povzema zadnji stavek: »Današnji čas, prost predsodkov preteklosti, daje častno mesto Wolfu tudi v slovenski glasbeni preteklosti«. Mirno lahko dodamo: »In v glasbenem življenju sedanjosti«.

Iz Velike Britanije je na simpoziju sodeloval Ian Borthwick z razpravo »O obliki Wolfovega samospeva – Prihajam z žalostno in grešno dušo«. Od istega pisca je tu še sestavek »Rojstna hiša Huga Wolfa v letu 1860 in danes (Windischgratz/Slovenj Gradec). Privlačni so zlasti njegovi izsledki o skladateljevi popolni privrženosti nemštvu in dosledni nenaklonjenosti slovenstvu, čeprav se do konca življenja ni mogel znebiti nemške izgovorjave z značilnim slovenskim južnoštajerskim pridihom, ter o prvem Wolfovem muzeju in prvi (nemški) glasbeni šoli v Wolfovi rojstni hiši med nemško zasedbo, ki je Wolfa izrabljala za nasilno nadvlado velenemške kulture nad zatirano in prepovedano slovensko. Skoraj že neoprostljivo nepoučena pa je Borthwickova trditev, da so ime mesta spremenili v Slovenj Gradec šele ob koncu druge svetovne vojne. Oba njegova prispevka lahko preberemo tudi v angleškem jeziku.

Sicer pa to velja tudi za sklepni prispevek, le da tokrat v nemščini, kar pomeni, da je knjižica namenjena tudi mednarodnemu občinstvu, ki ga je tu morda iz leta v leto več. Preostalo nam je torej še znanstveni prispevek Leopolda Spitzerja »Uvod h glasbeni strukturi opere Hugo Wolfa – Corregidor«. Danes nedvomno najpomembnejši volfoslovec in urednik zelo obsežne izdaje Wolfovih zbranih del je svoje predavanje vzorno povezal z nedavnim novim izidom partiture te opere v Avstriji in z njim obogatil knjižnico domače glasbene šole.

Opozoriti moram še na kakšno pomanjkljivost. Neverjetno je, da je nepodpisano uredništvo precej zmanjšalo dokumentarno vrednost sicer dobrih posnetkov, ker ni dalo zapisa o tem, kdo in kaj je na njih. Na marsikaterem mestu v prispevkih manjka prevod zlasti iz nemških navodkov – kot da bi bilo splošno obvladanje tega jezika samoumevno! Nadalje pogrešam vsaj osnovne podatke tako o domačih kot tujih pisih prispevkov.

Ob koncu se pridružujem uvodničarjevemu (Čepinove) mnenju, da bo s takšnimi posveti domače Društvo Huga Wolfa nedvomno kaj pripomoglo k utrjevanju zavesti o doslej morda preveč zapostavljenem Wolfovem deležu v glasbeni dediščini Slovenije.

F. Lasbaker

PRIREDITVE

PETEK, 17. 4.

- ROŽEK, Galerija Šikoronja
18.00 Posredovanje umetnosti »Približevanja«
TINJE, v Domu
19.00 »Universum«; odprtje razstave Eve Key-Magyar
ČEPIČE, v gostišču Juenna – Strojni krožek Podjuna
19.30 Občni zbor
TINJE, v Domu
19.30 Zdravje pri delu. Predava dv. sv. dipl. inž. Štefan Orasche
TINJE, v Domu
19.30 Predavanje »Zdravje pri delu«, pred. dv. sv. dipl. inž. Štefan Orasche

SOBOTA, 18. 4.

- BOROVLE, pri Cingelcu na Trati – Dvojezični zbor in SPD »Borovlje«
20.00 Tržaška fešta / Festa triestina. Sod.: MoPZ Valentin Vodnik, dekliška pevka skupina V. Vodnik, Trio Venturini

NEDELJA, 19. 4.

- BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
11.00 »Tobija«. Nastopa: Ziljska lutkovna skupina Pikce
ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel
11.00 Otroška igra »Čarovnik iz Oza«. Nastopa: otroška gledališka skupina iz Borovelj
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica
15.00 »Tobija«. Nastopa: Ziljska lutkovna skupina Pikce
ŠMARJETA V ROŽU, v farni dvorani – Katoliška prosveta v Šmarjeti
19.30 Vigredni koncert »S pesmijo v pomlad«. Nastopajo: cerkveni zbor, MGv Schneerose; A capella; Komorni zbor Borovlje
GLOBASNICA, v farni dvorani – SKD Globasnica
20.00 Igra »Srečna hiša, Doberdan«. Nastopa: domača igralska skupina iz Globasnice in Štebna; režija dekan Peter Sticker

PONEDELJEK, 20. 4.

- CELOVEC, na Zvezi Bank, Paulitschg. 5-7 – Zveza Bank
18.00 Redni občni zbor Zveze Bank
GRADEC, v prostorih KSŠŠG – KSŠŠG
18.00 Razstava: Izpodrinjena raznolikost – Narodnosti v Avstriji. Razstava je odprta do 24. 4. 1998, od 18.-21. ure;
CELOVEC – MUSIL-HAUS Inštitut Roberta Musila, Univerza Celovec, Koroški literarni arhiv
19.30 Predstavitve »Aus dem Tagebuch des Pokrznikov Luka« in »Gedichte – pesmi – canti« Janka Messnerja, branje

TOREK, 21. 4.

- GRADEC, v prostorih KSŠŠG – KSŠŠG
20.00 Branje: Feri Lainšček

SREDA, 22. 4.

- CELOVEC, v Evropski hiši, Reitschulg. 4 – Club tre popoli
19.30 »La valenza delle lingue« (Vrednost jezikov). Pogovorni večer – dr. Giovanni Perisinotto, advokat iz Padove
TINJE, v Domu
19.30 Kako kot privatnik lahko zmanjšam plačevanje davka. Predava mag. Kurt Hofer

ČETRTEK, 23. 4.

- CELOVEC, v Mladinskem domu, Mikschallee
19.00 Koncert godalnega kvarteta »Enzo Fabiani« iz Ljubljane
TINJE, v Domu
19.00 Uvod v pogovorne večere na teme dialoga za Avstrijo. Moderatorji Monika Novak, Prof. mag. Štefan Kramer, mag. Vinko Ošlak, Hanzl Tomažič
GRADEC, v klubu – KSŠŠG
20.00 Multikulturalität – Option in der Minderheitenpolitik und ihr begrifflicher Hintergrund. Predavanje univ. asis. dr. Vladimirja Wakouniga

PETEK, 24. 4.

- TINJE, v Domu
19.30 »Evo zamenja šiling – Ali je računati z izgubo?«. Informativni večer z dir. Johannom Führerjem

SOBOTA, 25. 4.

- RADIŠE, v kulturnem domu – SPD Radiše
19.30 Vigredni koncert. Sodelujejo: glasbene skupine SPD Radiše
SELE, pri Trklinu – Alpski klub Obir
20.00 Srečanje ansamblov treh dežel
SKOCJAN, kulturna dvorana Kassl – SPD Vinko Poljanec in KD Škocjan
20.00 Vigredni koncert. Nastopajo: otroški zbor, Fantovski kvartet, MoPZ Vinko Poljanec, AGV Kühnsdorf, MoPZ Valentin Polanšek
ŽELEZNA KAPLA, v hotelu Obir – Lovski zbor Železna Kapla
20.30 Lovski ples. Igra: ansambel »Rosa«

MOHORJEVA

KNJIGARNA

vabi
ob svetovnem dnevu knjige
na literarno branje
koroških avtorjev

Andreja Kokota
in Janka Messnerja

v četrtek, 23. aprila,
ob 19. uri
v knjigarni Mohorjeve

Natečaj za umetniško fotografijo

Urad zveznega kancelerja, sekcija umetnost, razpisuje pospeševalno nagrado za umetniško fotografijo. Natečaja se lahko udeležijo vsi umetnostni fotografi, ki imajo stalno bivališče v Avstriji. Tisti, ki so to nagrado že kdaj dobili, so iz natečaja izključeni. O nagradi odloča žirija, tekmovalci pa bodo o rezultatih obveščeni po pošti.

Fotografijam morate priložiti svoj življenjepis in opis doslejnjega umetniškega dela.

Natečaja se lahko udeležite z originalnimi fotografskimi deli ali z reprodukcijami, vendar ne z diapozitivi ali z videom. Poslane fotografije vam bodo vrnili. Jamstva v primeru izgube ali poškodovanja ni. Na kuverti naj piše »Förderungspreis für künstlerische Fotografie 98«, svoja dela pa lahko pošljete do najkasneje 31. maja 1998 (poštni žig) na naslov:

Abt. II/3 des Bundeskanzleramtes, Freyung 1, 1014 Wien.

Spominska svečanost za obglavljene selske žrtve

Nedelja, 26. aprila 1998, ob 10. uri v Selah

- slovesna maša v farni cerkvi
- molitev za obglavljene in polaganje vencev na pokopališču
- kulturni spored v farni dvorani

Spominsko svečanost oblikujejo:

Moški pevski zbor SPD »Valentin Polanšek« Obirsko, Ženski kvartet SPD Borovlje, recitatorji SPD »Zarja« Železna Kapla in KPD »Planina« Sele, mladinska pevka skupina Sele in mladinski zbor Sele

Govorniki: dr. Teodor Domej, Nanti Olip in Berti Wassner

Uspešno gostovanje gledališke skupine TEATR BREZ s predstavo »MEDVED PU«

NASTOPALI SO: 6. aprila – 2 predstavi v Vuzenici, 1 predstava v Radljah ob Dravi; 7. aprila – 2 predstavi v osnovni šoli VODMAT v Ljubljani; 8. aprila – 1 predstava v osnovni šoli TONETA ČUFARJA v Ljubljani, 1 predstava v osnovni šoli PRULE v Ljubljani.

Skupno je v treh dneh predstavo videlo okoli 1500 navdušenih otrok. Da predstava ni samo za otroke, pa so potrdili tudi nadvse navdušeni učitelji in prijatelji gledališke skupine.

Nadaljni nastopi MEDVEDA PU-ja bodo: 28. aprila v Brežah (Kulturni teden koroških Slovencev); 27. maja – 3 predstave v Celovcu (Kinderszene). V prvem šolskem tednu v septembru pa so na sporedu nadaljnja gostovanja po Sloveniji.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

- PETEK, 17. 4.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 18. 4.
6.08 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 19. 4.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (mag. Klaus Einspieler)
18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 20. 4.
18.10 »Kratek stik«
TOREK, 21. 4.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 22. 4.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 19. 4.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 20. 4.
2.15 ORF 2 (ponovitev)
16.20 TV SLO1 (ponovitev)

■ Janko Messner: »Vrnitev«
Letos se spominjamo 60-letnice nasilne priključitve Avstrije k Hitlerjevi Nemčiji. Dogodka, ki je imel za koroške Slovence hude posledice.

V tem smislu je film Janka Messnerja »Vrnitev« zelo pomemben literarni opomin. Hkrati je ponovitev za polovico skrajšane verzije tudi opomin na minljivost človeškega življenja, saj je moral igralec glavne vloge, Marjan Srienec, vse prerano kloniti pred zahrbtno boleznijo.

KIS

KMEČKA

IZOBRAŽEVALNA

SKUPNOST

organizira ekskurzijo
»Kmetovanje in kmečke
dobrote pri sosedu«

PROGRAM:

1. Sodobna pridelava mleka – ogled specializirane živinorejske kmetije na Ptujskem polju;
2. Dobrote slovenskih kmetij – razstava kmečkih specialitet v minoritskem samostanu na Ptuj;
3. Obisk znamenite vinske kleti na Ptuj

v soboto, 25. aprila

DOSTOP: Šentjakob, pred posojilnico ob 6. uri; Bistrica v Rožu, pri občini ob 6.30; Dobrla vas, pred cerkvijo ob 8. uri; Pliberk, pred zadrugo ob 8.15 ter po dogovoru. Prispevek 200 šil, za člane KIS 150 šil. Prijave do torka, 21. 4., pri KIS, Paulitschgasse 9, Celovec, tel. 0463/54864.

ZA ŠTUDENTE

Za zimski semester 1998/99 so na Dunaju, v Gradcu, Salzburgu in Innsbrucku za študente še na voljo mesta v študentskih domovih. Tisti, ki se zanimajo zanje, naj se javijo na uradu pri deželni vladi. Informacije dobite pri mladinskem referatu (Landesjugendreferat) pri gospe Josefine Biedermann, Celovec, Fleischbankgasse 4, tel. 0463/536-30525.

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TEŠTEVILKE Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

MLINČE

Slovo od Jožefa Wakouniga

Na velikonočni ponedeljek je bil v Šentprimozu pogreb Jožefa Wakouniga, Kovačevega ateja iz Mlinč. Pokojni je dočkal častitljivo starost 89 let. Po kratki in težki bolezni je umrl v sredo, 8. aprila 1989 pri Elizabetinkah v Celovcu. Tako domači župnik kot tudi govornika dr. Reginald Vospernik in dipl. trg. Joža Habernik so naglasili, da je bil pokojni močno zakoreninjen v vrednotah vere in narodne zavesti in je to tudi živel, izpričeval, ter jih

skupaj z ženo Pepco, ki je umrla pred sedmimi leti, posredoval naprej. Dolga leta je bil član župnijskega sveta, odbornik dobroslovesne posojilnice in ustanovni član NSKS. Zanj je bilo jasno, da je svoje otroke poslal na slovensko gimnazijo, kar osem jih je tam maturiralo, zanj je bilo samoumevno, da je pod-

prl, kjer je mogel, akcije samopomoči koroških Slovencev, najsi je bilo to na kulturnem, izobraževalnem, političnem in gospodarskem področju. In rajni je bil vselej političen človek v najboljšem pomenu besede. Kot načitan in razgledan človek je zelo potanko zasledoval politični razvoj v pokrajini, predvsem v deželi in v narodni skupnosti, ter posamezne odločitve in ukrepe tudi primerno komentiral. Iz svoje bogate zakladnice življenjskih izkušenj je rad dajal nasvete, če ga je kdo zanje prosil, pripovedoval pa je tudi, da stvari ne bi šle v pozabo. V svojem kovaškem poklicu ter kot dolgoletni podjetnik je pokojni doživel vso socialno spremembo pretežno agrarne družbe v industrijsko usmerjeno. Zato bi lahko rekli, da je z njim dokončno zapustil oder tudi čas, ki ga današnji svet pozna samo še iz pripovedovanj staršev.

Velika množica je potrdila, kako spoštovan in ugleden je bil pokojni mlinški kovač. V slovo so mu zapeli domači cerkveni in društveni pevci ter združena moška zbor »Vinko Poljanec« in »Foltej Hartman«. Naj se v domači zemlji spočije od težavnega kovaškega in dela za svoj narod. Svojem pa izrekamo naše globoko sožalje.

50. GENERACIJA MATURANTOV GIMNAZIJE RAVNE

»GAUDEAMUS – VESELIMO SE«

MINULO soboto se je v športni dvorani Druge osnovne šole v Slovenj Gradcu odvrtel maturantski ples gimnazijcev koroške pokrajine. Petdeseta generacija Gimnazije Ravne, ki šteje dvestoštiri deklet in fantov, je svojim sorodnikom, znancem in profesorjem priredila gala plesno prireditev, pa tudi sicer se je plesalo do jutranjih ur. Udeleženci se verjetno strinjajo, da tolikšne lepote in ponosa staršev težko srečaš

kje drugje kot prav na maturantskih plesih! Predstavniki maturantov Urban Švajger je staršem in profesorjem položil na srce misel: in če se vam bo morda zazdelo, da vam bodo nocoj stvari začele uhajati iz rok oz. vam bomo uhajali, ne bojte se, vemo kaj delamo!

Ravnateljica Marjeta Borštnar pa je svoj z dobrimi željami prežet nagovor zaključila z besedami: Gaudemus – veselimo se!

Kmalu bo na vrsti maturitetni preizkus. Doslej se na ravenski gimnaziji lahko pohvalijo z dobrim uspehom maturantov, torej tudi z dobrim delom profesorjev. In zakaj ne bi bilo tako tudi tokrat? Živimo v času, ko znanje pridobiva svojo vrednost in v našo zavest prodira spoznanje, da so strokovnjaki prvi tvorec blaginje. Vanje verjame tudi koroški podjetnik, glavni pokrovitelj Franc Gašper.

S. Š.

Mogočna parada dvestoštirih koroških maturantov

Foto: Šavc

KRIŽANKA

Sonja Wakounig

ŠTEV. 14

VODORAVNO:

- škrat
- Turek, Osman
- obarvan z rjavo barvo
- ženska, ki izvaja diskriminacijo na osnovi rase
- žensko ime
- suknjič, jopica
- ljubkovalno za »Ana«
- kemijski znak za natrij
- vekanje, plakanje
- Anton Vodnik
- zelenica v puščavi
- angl. plemiški naslov
- pojedine po pogrebu
- bič
- ilovica
- tračnica, tirnica
- glavni števnik

34. kar nam daje krava

- s tujo besedo: brez prestanka, nenehoma
- priimek umrlega ameriškega režiserja, bivšega moža Elisabeth Taylor (Michael)
- sveženj šibja, v Sloveniji ime za prajtelj, presenc
- predlog
- baletni element, ko se plesalec s hitrostjo vrti okoli svoje osi
- okrajšava za »mister«
- pod, kar je pod nogami
- mavec, gips
- kačji glas
- bengalski ogenj, igra s svetlobnimi raketami
- ime starejšega am. plesalca in igralca Kellyja (Singing in the Rain)
- lesena ropotulja, posebno o veliki noči
- vodja Palestincev (Yasser)

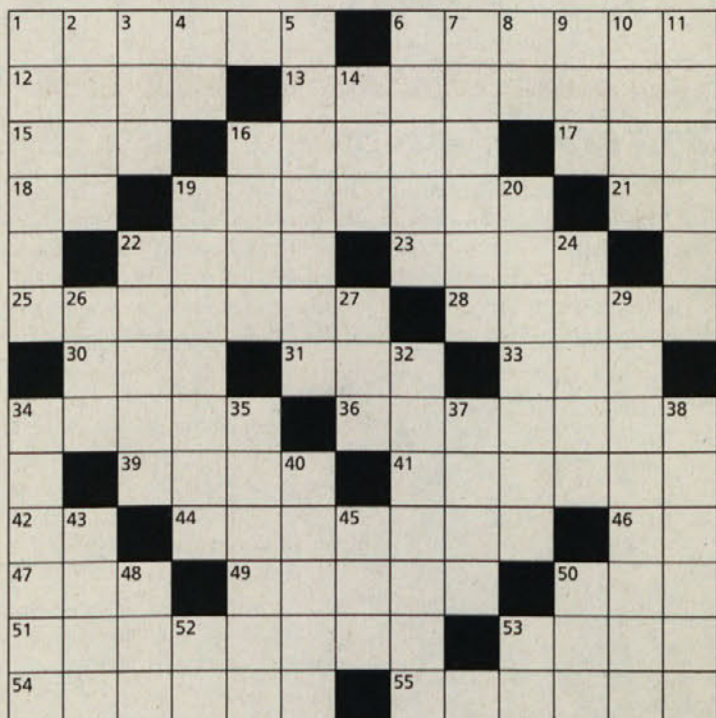
NAVPIČNO:

- prenašanje
- pozna žitnica (žganci)
- avstr. mesti ob reki Taya
- čv
- griljaž, zdrobljeni orehi za krašenje slaščic
- ostre rese pri žitu
- ptičja hišica
- središče vrtenja
- medicinsko-tehnična asistentka (okrajšava)
- mozoljavost
- naivna ženska
- avstrijska tiskovna agencija
- koroška oblika imena Jože
- kopanje jame
- ženska oblika imena Ernest
- odhod z letenjem
- vžigalna vrstica
- napis na pismu, ki je oddano ekspresno
- nemško »eden«
- letoviško mesto v Italiji
- ženska oblika imena Robert
- spremljevalec učenca, ki nadzoruje delo
- starogrški kralj, ki je ubil očeta in se poročil s svojo materjo
- krajša oblika imena Danuta
- lesen pod iz majhnih plošč
- oblika resnega gledališkega dela
- vodna rastlina
- slovenski zgodovinar (Lojze)
- okrajšava za »angleško«
- majhen trezor
- Jack London
- kemijski znak za galij

Rešitev štev. 14

Vodoravno: 1. VALENTIN INZKO 13. OPEL 14. AMARILIS 15. ZID 16. OBALA 17. ONI 18. NS 19. KLEMENT 21. OV 22. KVAR 23. PERI 25. KOLAJNA 28. CIRIL 30. ČIR 31. ANZ 33. STN 34. TINTA 36. OMOTICA 39. AERO 41. ARAŠID 42. LT 44. TIMIJAN 45. DR 46. MOL 48. JA 49. ČN 50. LEI 51. UNIVERZE 53. PANJ 54. DAVICA 55. KVANTA

Navpično: 1. VOZNIK 2. APIS 3. LED 4. EL 5. TABERNA 6. IMAM 7. NALEP 8. IRANEC 9. NI 10. ZLO 11. KINO 12. OSIVEL 16. OLAJ 19. KVARTET 20. TRISTAN 22. KLINA 24. IRTIŠ 26. OČI 27. ANO 29. INCIDENT 32. ZMAJČEK 34. TALMUD 35. ARIJEC 37. ORAN 38. ADRIJA 40. OMARA 43. TONA 47. LIV 50. LAN 52. VI 53. PA

SLOVESNOST V DRAVOGRADU

Branitelji so zdržali tri dni

Ko je 6. aprila 1941 leta okupatorjeva vojska napadla Jugoslavijo, so se ji na Koroškem v bran postavile vojaške enote v Mežici, na Prevaljah in pri Hudopisku v Dravogradu. Po treh dneh je bil upor zlomljen in nemški vo-

župan Rado Krpač je zbranim med drugim dejal, da je obstoj Slovencev povezan s stoletnimi borbami, narodno-osvobodilna borba pa nas je postavila ob bok svobodoljubni antifašistični fronti držav. Dodal je, da so med tistimi, ki to

Pogumnim braniteljem so pred spomenikom položili spominski venec F.: Šavc

jaški stroj je takoj pričel z izseljevanji in internacijami domačinov. Med prvimi žrtvami štiriletni morije je bila tudi skupina triindvajsetih starojugoslovanskih vojakov, ki so jim Dravograjčani pred leti na hribu nad mestom postavili spomenik. Tudi letos so se na ta dan ob njem zbrali člani Zveze borcev in njihovi svojci, veterani vojne za Slovenijo, predstavniki Slovenske vojske in političnega življenja občine.

dejstvo omalovažujejo, takšni, ki prav tako omalovažujejo današnji napredek in praviloma vedno izgublajo. »Prihodnost slovenstva je naša skupna odgovornost«, je menil govornik. Slovesnost so s kulturnim programom, ki je bil revolucionarno obarvan, popestrili Godba na pihala ZB Šentjanž, mladi harmonikar in recitator Stanko Arnšek in dravograjski oktet Kograd IGM.

S. Š.

KO se zima že toliko odmi-ka, da ni več pričakovati kakih smučarskih tekmovanj, je prav, da na tem področju naredimo kratko bilanco. Gre seveda za alpsko smučanje in pri tem seveda med Slovenci na Koroškem najprej pomislimo na šentjanški smučarski klub in na njegovega glavnega reprezentanta Daniela Užnika.

Kot nam je povedal vodja smučarske sekcije Šentjanž ravnatelj Erich Užnik, je bila sezona kar dobra in v klubu so z njo lahko zadovoljni.

Rožanski pokal sicer letos ni bil izveden v celoti, saj sta zaradi pomanjkanja snega odpadli tekmi v Selah in ob Baškem jezeru.

Športno društvo Šentjanž je v Podnu v Slovenjem Plajberku izpeljalo okrajno šolsko prvenstvo, na katerem so se odlično odrezali predvsem bilčovski šolarji. Od skupno štirih kategorij so bili skupinsko kar v treh najboljši. Posebno pa so se na tem tekmovanju izkazali Marcel in Patrik Quantschnig, Andrea Partl, Peter Stangl, Sara Ogris ter Vanessa Gasser iz bilčovske šole, iz bistriške pa sedemletna Desiere Žnidar kot najboljša izmed 140 šolarjev, tudi višjih stopenj.

Od tekmovalcev in tekmovalk iz preostalih šol, ki pa so tudi naraščajniki šentjanškega društva, se je odlično uvrstila tudi Nadja Kues iz Kotmare vasi, na preostalih koroških tekmovanjih pa ji je za las ušla uvrstitev v koroški kader. Mihi Sablatnik je v svojem letniku zasedel 2. mesto v celoti. Je že član koroškega kadra in pričakovati je, da bo prihodnje leto napredoval.

Izmed mladih je treba omeniti tudi Markusa Maierhoferja, Kristiana Käferja in Kristino Schanig, ki so zelo dobro tekmovali na okrajnih in drugih koroških tekmah.

Šentjanški klub se je udeležil tudi smučarskega srečanja treh dežel, ki so ga letos v Pordenonu pripravili Italijani. Na tem tekmovanju je bila najboljša dneva Andrea Kruschitz, od

SMUČANJE

Kljub težavam uspešna sezona

Daniel Užnik se že pripravlja za novo sezono: Naj mu bo uspešna! Foto: SV

petindvajsetih Šentjanščanov pa so se skoraj vsi v svojih skupinah uvrstili v prve trojice.

Brigitte Esel se je dobro uveljavljala na tekmovanjih križem po Koroškem, predvsem v veleslalomu in superveleslalomu, Silvana Oraže in Birgit Filipič pa sta poleg tekmovalnih uspehov opravili že tudi izpite za smučarski učiteljici in tako starejšim trenerjem že pomagali pri delu z mladimi. Silvana pa je med smučarskimi učitelji na tekmovanju postala celo avstrijska prvakinja.

Med seniorji je Tone Oraže zmagal v celotnem pokalu Elana in se tako plasiral na svetovno prvenstvo v Andori ob francoski meji. Tam je med petdesetimi tekmovalci v superveleslalomu dosegel 6., v veleslalomu 8. in v slalomu 10. mesto

in tako zelo dostojno zastopal ŠD Šentjanž in celotno slovensko smučanje na Koroškem.

Med starejšimi so v tej sezoni dosegli dobre rezultate tudi Gusti Zablatnik, Jozi Partl, Manfred Maierhofer, Hanzi Sablatnik in Günter Schanig.

VELIKONOČNI ŠAHOVSKI TURNIR

V Bilčovsu zmagal Arnold Hattenberger

Tradicionalni, letos že 14. velikonočni hitropotezni turnir Slovenskega prosvetnega društva »Bilka« pri Knabernu v Velinji vasi, je letos blestel z rekordno udeležbo in s kakovostnim šahom. Turnirja se je udeležilo

veliki pomen kandidature treh dežel za ZOI leta 2006 tako za promocijo in uveljavitev slovenskega športa ter tudi za sožitje v skupni regiji. Slovenijo pa je pozval, naj bolj aktivno in odločno podpira ta skupen zgodovinski projekt. Lukan je še poudaril, da so slovenske športne in tudi ostale manjšinske strukture pripravljene doprinesiti svoj delež k uspehu kandidature »iger brez meja«.

Predsednik ZSSDI Jure Kufersin pa je v imenu vseh treh slovenskih krovnih športnih organizacij v zamejstvu pozval OKS, da podpre njihova prizadevanja glede vključitve v fundacijo za šport R. Slovenije.

Predsednik OKS-ZSZ Janez Kocijančič je željo zamejskih športnih organizacij označil kot upravičeno in jim zagotovil podporo Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez Slovenije – Združenja športnih zvez.

I. Lukan,
posl. tajnik SZŠZ

Slednja sta tudi veliko trenirala z naraščajniki.

Daniel – uspehi proti koncu sezone

Najboljši koroški slovenski smučar Daniel Užnik je bil skoraj do božiča zaradi poškodbe zunaj tekmovanj. Dejansko se je vanje vključil šele v drugi polovici sezone. V naraščajoči formi je na srečo dosegel kar nekaj zelo dobrih in odličnih rezultatov v FIS tekmovanjih in si tako zadržal mesto v avstrijskem B-kadru. V veleslalomu je zmagal v FIS tekmovanju v švicarskem Churwaldnu, v superveleslalomu pa v Galtüru na Južnem Tirolskem. Na mednarodni koroški FIS turneji v Slo-

veniji je bil tretji v veleslalomu, osvojil pa je tudi več mest med prvo deseterico. Prav sedaj pa je že odšel na priprave avstrijske B reprezentance v Italijo, kjer se bo že usposabljal za prihodnjo (upajmo zdravo!) sezono.

Zaradi pomanjkanja snega je bila za ŠD Šentjanž sezona dokaj težavna. Njegovo najbližje smučišče je bilo v Podnu pri Sl. Plajberku. Toda marljivi starejši člani, ki razumejo, kaj mladim smučanje pomeni, so jih često tudi na svoje stroške vozili na treninge blizu in daleč. Pohvala torej velja seniorjem, predvsem pa Hanziju Sablatniku, Günterju Schanigu in ostalim.

Veliko organizacijsko delo je vseskozi skozi sezono opravljal Hanzl Pschaidler, ki je bil desna roka vodji smučarske sekcije Erichu Užniku.

J. R.

NOGOMET

SAK na petem mestu

Igralci Slovenskega atletskega kluba so si z zmago nad Flavia Solvo pretekli vikend močno izboljšali položaj na 14-mestni lestvici regionalne lige. Na »domačem« igrišču so se z golom Eberharda povzpeli na 6. mesto. Koliko to pomeni, bodo pokazale nadaljnje tekme, kajti razlika v točkah do desetega mesta, ki če grozi z izpadom, sta le dve točki. Igra je bila v začetku v rokah

(nogah) slovenskih nogometašev, vendar se je v zaključnicah razblinila. Južni Štajerci so imeli krepko obrambo. Ob tem pa so imeli Esakajevci še nekoliko smole, saj je Lojze Sadjak v 33. minuti iz precejšnje razdalje zadel samo vratnico.

Takoj po začetku drugega polčasa pa je Eberhard po napa-ki branila Flavie Solve Gassmanna dosegel zmagoviti gol za SAK. Tekma je bila dobljena zaslužno, pomembno pa je, da so igralci SAK spet dobili samozavest, da niso več povsem na robu izpada iz lige.

OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE

Pozitivna ocena sodelovanja s športniki v zamejstvu

LJUBLJANA – Peta skupščina Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez je 31. marca v Ljubljani soglasno sprejela poročilo Komisije za mednarodno sodelovanje, ki je pozitivno ocenila sodelovanje z zamejskimi športnimi organizacijami – Slovensko športno zvezo (SZŠZ) na Koroškem, Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) in Zvezo Slovencev na Madžarskem.

Med drugim je bilo uspešno izvedeno 21. srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel junija lani v Brežicah, katerega se je udeležilo blizu 40 mladih športnic in športnikov iz Koroške. Hkrati je bilo poudar-

jeno, da bo OKS-ZSZ še naprej nudil pomoč zamejskim športnim organizacijam pri uresničevanju programov sodelovanja. Pozitivno na sodelovanje med matico in zamejci pa naj bi v bodočnosti vplival tudi Zakon o športu, ki ga je pred nekaj dnevi sprejel Državni zbor Slovenije in v katerem so izrecno omenjene vse tri zamejske krovne športne organizacije Slovencev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

Za Slovensko športno zvezo se je letne skupščine Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez Slovenije udeležil njen poslovodni tajnik Ivan Lukan. V razpravi je opozoril na

kar 37 šahistov in šahistk iz Bilčovsa in okolice, Kotmare vasi, Celovca, Bekštanj in celo z Dunaja. Udeležence je pozdravil predsednik SPD »Bilka« mag. Rupert Gasser.

V skupini A (močnejši turnirski igralci) je slavil zmago član prvega moštva Slovenske športne zveze/Carimpex I Arnold Hattenberger pred klubskim kolegom mag. Gorazdom Živkovičem. Oba sta osvojila po 8,5 točk iz enajstih partij, zmaga pa je pripadla Hattenbergerju, ker je dobil direktni dvoboj. Na tretje mesto se je uvrstil mag. Franci Rulitz (Zugzwang Celovec) z osmimi točkami. Na

četrti in peto mesto sta se s po sedmimi točkami uvrstila Marko Gallob (ASKÖ Bekštanj) in Dunja Lukan (SZŠZ).

V skupini B (šibkejši turnirski igralci) je zmagal mag. Rainer Isola (Zugzwang Celovec) z enajstimi točkami iz 13 partij pred Robertom Hedenikom in Ivanom Lukanom (oba SZŠZ), ki sta osvojila po 9,5 točk. V skupini mladincev in šolarjev pa je bil najboljši član mladinske ekipe SZŠZ Štefan Reichmann (9,5 iz deset partij) pred klubskim kolegom Mitjo Kolterjem in Dunajčanom Martinom Jankom (oba po 8 točk).

I. L.

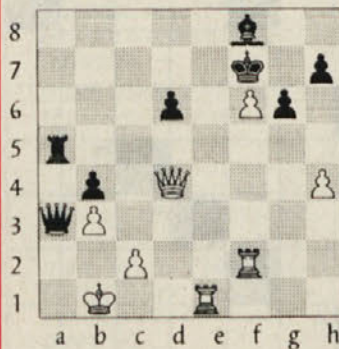
ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 13

Silvo Kovač

Borkovski – Gligorov / SZ 1977

Beli, ki je v materialni prednosti, se mora paziti vdora črnih figur po odprti a liniji. Toda beli, ki je na potezi, pripravlja napad na črnega kralja, ki ga pred napadom trdnjav varujeta

beli kmet in tudi črnopoljni lovec. Oreh boste uspešno strli, kolikor bo črni kralj ostal brez obrambe in bo beli po zaslugi prostega kmata spletel matno zanko črnemu kralju!

Rešitev št. 12

Zmagovita kombinacija belega se pričena s potezo 1.Lh:6+! Th6: / na 1... Kg8 sledi 2.T7d5! z grožnjo 3.Sf6mat / Beli z žrtvijo dame 2.Df6+!! usmeri črnega skakača z d linije in sprosti delovanje belih trdnjav in skakača. 2... Sf6: 3.ef6+ in pomiku kralja sledi matiranje 4.Sg5+ in Td8+ ali obratno. Lep in redko viden matni napad!